

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kohaliku omavalitsuse üksused

Meie 31.12.2009 nr 1.1-13/17226

Euro kasutusele võtmise ettevalmistustest Eestis

Austatud linnapead ja vallavanemad

Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a kabinetinõupidamise 6. päevakorrapunktina arutati eurole üleminekuga seotud teemasid, kiideti heaks dokument „Eesti eurole ülemineku plaan 7. versioon”¹ (edaspidi *europaan*) ning tehti europaani elluviimisega seotud riiklikele institutsioonidele ülesandeks asuda europaani täitma eesmärgiga liituda euroalaga hiljemalt 1. jaanuaril 2011. a, mille kindlustamiseks saavutada tehniline valmisolek 1. juuliks 2010. a.

Eurole sujuva ülemineku tagamiseks vajalike tegevuste koordineerimiseks otsustas Vabariigi Valitsus 9. detsembril 2004. a toimunud nõupidamisel moodustada asjatundjate komisjoni². Asjatundjate komisjon moodustas 15. veebruaril 2005. a euro kasutuselevõtmisega seotud valdkondades esineda võivate probleemide kaardistamiseks ja lahenduste väljatöötamiseks kuus töögrupp – Eesti Panga ja krediitiasutuste vaheline töögrupp, ärikeskkonna töögrupp, valitsusasutuste tehnilise valmisoleku töögrupp, tarbijakaitse töögrupp, õigusloome töögrupp ja kommunikatsiooni töögrupp. 2009. aastal otsustati luua seitsmes töögrupp, mille ülesandeks on eurole ülemineku kriteeriumite täitmise seire ja arvestus. Töögruppidesse kuuluvad asjaosalised nii avalikust kui ka erasektorist³.

Seni on Eestis euro kasutusele võtmise takistuseks olnud asjaolu, et Eesti ei ole vastanud Maastrichti⁴ hinnastabiilsuse kriteeriumile. 2009. a novembri andmete alusel täidame ka seda kriteeriumit ning

¹ Kättesaadav Rahandusministeeriumi veebilehel www.fin.ee

² Terviktekst kättesaadav Riigi Teataja elektroonilises väljaandes:

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13174586>

³ Täpsem teave töögruppide koosseisude kohta on toodud europaani lisas 1.

⁴ Kriteeriumide kohta täiendav teave europaani lk 6 jj.

prognoosid näitavad, et kriteeriumi täitmine on jätkusuutlik. Vaatamata eeltoodule palume mõista, et euro kasutusele võtmiseks Eestis on endiselt tähtis valitsussektori eelarvetasakaalu hoidmine. Nimetatud eesmärgil on riik ja omavalitsusüksused pidanud oluliselt vähendama kulutusi ja suurendama tulusid.

Rahandusministeerium on välja töötanud euro kasutusele võtmise seaduse eelnõu⁵, mis kehtestab euro kasutusele võtmiseks tehnilised üleminekusätted ning muudatused kehtivates seadustes. Viimase paari kuu jooksul on riigiasutused alustanud ettevalmistusi infosüsteemide uuendamiseks, et tagada riigiasutuste sujuv töökorraldus seoses maksevahendi muutmise. Käesoleval hetkel valmistavad ministeeriumid ette oma valitsemisalaga seonduvate määruste muudatusi.

Euro kasutusele võtmise seaduse eelnõus on riik lähtunud järgmistest eurole ülemineku põhiprintsiipidest:

- euro kasutuselevõtt kontorahas, majandusarvestuses ja lepingulistest suhetes toimub kohese järsu üleminekuna. Eurole sujuva ülemineku tagamiseks toimub alates €-päevast⁶ kahenädalane krooni ja euro paralleelkäibe periood, mil kroon ja euro on sularahas võrdväärsed maksevahendid;
- Eesti Pank vahetab tähtajatult kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta;
- vähendamaks survet hinnatõusule ja andmaks head eeskujut erasektorile, on eelnõus ümardatud maksumäärade (k.a teiste avalik-õiguslike rahaliste kohustuste) kroonismad eurodesse reeglina allapoole ehk maksumaksjale soodsamas suunas. Soodsama ümardamise põhimõtte kehtib ka toetuste määrade ümberarvestamisele (ümardatakse ülespoole), kuid ei kehtiks trahvimäärade osas;
- eurole üleminekul seotud kulutused katavad isikud ise – see põhimõtte kehtib nii avaliku- kui erasektori institutsioonide osas.

Õigusselguse tagamiseks palume Teil analüüsida, kas Teie kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu ja valitsus on kehtestanud üldaktidena määrusi, mis vajavad maksevahendi muutmise seonduvalt muutmist. Selliste määruste olemasolul palume Teil ette valmistada ja vastu võtta muudatused arvestusega, et muudatused jõustuksid samaaegselt euro kasutusele võtmise seadusega⁷. Määrustes sätestatud kroonismad eurodesse arvestamisel saate vajadusel abi euro kasutusele võtmise seaduse eelnõust, selle seletuskirjast ja europlaanist. Euroopa Liidu (*EL*) õiguslik raamistik euro kasutuselevõtu kohta koosneb kolmest EL Nõukogu määrusest. Nõukogu määrus nr 1103/97 sätestab lepingute järjepidevuse põhimõtte, rahvusvaluutade eurodesse ümberarvestamise ja ümardamisreeglid. Määrus nr 974/98 kehtestab euroalaga liitunud liikmesriikides ainsa seadusliku maksevahendina euro ning euro müntide ja rahatähtedega seonduvat. Nõukogu määrus nr 2866/98 sätestab rahvuslike valuutade ja euro vahel fikseeritud vahetuskursid. Eestis euro kasutusele võtmise sujuvuse tagamiseks palume Teil aegsasti alustada ettevalmistusi infosüsteemide viimiseks olukorda, et Teie omavalitsusüksus saaks nii

⁵ Kättesaadav Rahandusministeeriumi veebilehel www.fin.ee.

⁶ €-päev – päev, millest alates Eestis on euroala liige ja Eestis tuleb käibele euro.

⁷ Euro kasutusele võtmise seadus jõustuks eelnõu § 227 kohaselt päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi tühistamise kohta vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 122 lõikes 2 sätestatud korrale.

enesekorralduslike teemadega tegelemisel⁸ kui suhtlemisel haldusväliste isikutega võtta tõrgeteta kasutusele euro.

Eestis euro kasutusele võtmisega seonduvate küsimuste tekkimisel palume kontakteeruda Rahandusministeeriumiga või asjakohase töögrupiga⁹.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
Minister

Sama:

Eesti Linnade Liit
info@ell.ee

Eesti Maaomavalitsuste Liit
info@emovl.ee

Tiit Rebane 611 3603 tiit.rebane@fin.ee

⁸ Tegevuskulude arvestus ja vastavad kanded (N: personalikulude kanded).

⁹ Töögruppide kontaktisikud toodud europlaani lisas.